

Galerie umění Karlovy Vary

příspěvková organizace Karlovarského kraje, Goethova stezka 6,
360 01 Karlovy Vary, IČO 66362768, č. ú. 5165900237/0100
tel: 353 224 387, e-mail: info@galeriekvary.cz, www.galeriekvary.cz

TISKOVÁ ZPRÁVA

Michal Gabriel – Červený koberec

Pořadatel	Galerie umění Karlovy Vary, přísp. org. Karlovarského kraje,
Místo konání	Galerie umění Karlovy Vary, Goethova stezka 6
Termín	30. června – 8. září 2019, vernisáž sobota 29.6.2019 v 17 hodin
Autoři a kurátoři:	Martin Dostál, Michal Gabriel
Produkce:	Helena Fenclová
Otevírací doba	denně mimo pondělí 10 – 17 hodin, běšhem MFF denně 10 – 19 hodin
Doprovodné akce	8.9.2019 – Přátelské setkání a komentovaná prohlídka výstavy

Zahájení výstavy Michal Gabriel - Červený koberec proběhne v rámci 54. ročníku Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary.

Michal Gabriel (narozen 1960 v Praze) je sochař, který se na české scéně začal výrazně uplatňovat od poloviny 80. let v rámci kolektivních generačních výstavních vystoupeních, známých jako Konfrontace (Gabriel se zúčastnil již II. konfrontace, která proběhla roku 1984 v pražských Vršovicích). Od Konfrontací a dalších společných výstav vedla již přímá cesta k založení skupiny Tvrdohlavých v roce 1987, jejímž byl Gabriel podstatným a nepřehlédnutelným členem. V tuto dobu již bylo zřejmé, že se na scéně objevil sochař, který vnímá plastiku jako plnohodnotný element umělecké tvorby, schopný formálních a výrazových variací zejména ve způsobu zacházení s figurou, ale nejen s ní. Již v této rané fázi lze rozpoznat základní linie jeho tvorby, které se v sochařově práci s různou intencí projevují dodnes. Primární zájem o figuru se v rámci tehdejší dobové postmoderní rozvolněnosti sice vrací k inspirujícím parafrázím archaických epoch umění, Gabriel tato východiska ovšem rozličně kombinuje s možnostmi využití znaků či symbolů, posouvá je do sociální reality, případně je okysličuje divokou estetikou malířských soupeřníků. Bylo zřejmé, že pro Gabriela je umění především příběhem, a také v každém svém díle chce určitý příběh vyprávět, socha pro něj není pouhou estetickou hříčkou, ale ani kdovíjak groteskním podobenstvím. Vtip „příběhu“ sochy se organicky prolíná s jejím formálním ztvárněním, jde o komplexně koncipovaný přístup, kdy námět podmiňuje formu a naopak.

V každém Gabrielově artefaktu lze tedy najít vrstvení určitých přístupů, jejichž základním smyslem je taková sochařská tvorba, která při respektování klasických východisek hledá možnosti, které jsou smysluplné, sdělné a aktuální pro současnou „postsochařskou“ společnost. Tento přístup k tvorbě se neodehrává jen v Gabrielově privatissimu, ale také v řadě úspěšně přijímaných exteriérových realizacích a v neposlední řadě v pedagogické činnosti v rámci ateliéru figurativního sochařství Fakulty výtvarných umění brněnské techniky, kde působí od roku 1998.

Od začátku také sochaře zajímá problém struktury, a to jak v abstraktním slova smyslu, tak v možnosti konkrétní plastické práce. Na počátku 90. let po určitém vyčerpání společenských témat předchozí dekády pak vtahuje do své sochařské hry přírodu jako element, z něhož civilizace, a tedy i umění, nepokrytě čerpá. Nejde mu však o nějaký ekologizující apel, ale o pochopení přírody jako strukturální entity, kterou lze využít v rámci dalších inovací aktuálního sochařství. S tím souvisí i autorovo přemýšlení o kontextu místa a světla, kde se jeho plastiky objevují, včetně vlastní interakce či „příběhové“ konfigurace mezi jednotlivými díly.

Jedním z Gabrielových stěžejních témat, které prakticky nikdy neopustil, je lidská figura. Tu ovšem vnímá v jiné, oproti letité sochařské tradici posunuté pozici. Aniž by potlačoval skulptivní kvalitu jím vytvářených artefaktů, koncentruje svůj zájem na různé, integrálně související roviny. Jednou z nich je skupinová interakce jeho soch, a to jak mezi sebou navzájem, tak ve vztahu k vnitřnímu či vnějšímu prostředí.

Vytváří tak proměnlivá sousoší, která jsou svým způsobem ozvěnou barokních konfigurací, a která podstatně počítají s proměnnými kvalitami světla a prostředí v závislosti na jejich umístění. Druhou nápadnou rovinou Gabrielových plastik je jejich povrchová struktura, která souvisí s umělcovým zájmem o teorii fraktálů. Povrch je pro Gabriela nekonečná struktura, která zdánlivě nekončí ani nezačíná. Rytmizování povrchu používáním přírodních struktur je opticky velmi vděčné, oživuje povrch, nahrazuje barvu a nenutí k sochařskému realismu, tedy něčemu, co je Gabrielovi přes veškerou míru pravděpodobnosti zobrazení zcela cizí.

Michal Gabriel však i nadále překvapivě experimentuje s formální podobou soch. V poslední době ho zaujala konstrukce sochy pomocí rastrů, kdy sochař narušuje transparentností rastrů přirozeně plný objem díla. Socha získává vzdušnost, přitom ovšem zůstává sochařsky objemná. Nejvýraznějším dílem v tomto novém autorově „stylu“ je návrh jezdecké sochy Karla IV. pro město Karlovy Vary. A právě karlovarská výstava přinese vedle řady starších prací také tyto nejnovější umělcovy výboje.

Mezi ně také patří série také plastik, tvořených ve 3D technologiích a „vytištěných“ pomocí 3D tiskáren. Možnost „modelování“ v počítači na základě skenů daného motivu, jeho deformace podle řady os, nekonečná variabilita multiplikací či „obejití“ zdoluhavého modelovacího procesu jsou jedním z lákadel i pro klasicky smýšlejícího sochaře, ovšem s otevřeným hledím do budoucnosti. Tento způsob práce, jemuž se věnuje Gabriel i pedagogicky ve svém sochařském ateliéru na brněnské Fakultě výtvarných umění, je, vzhledem k délce dějin sochařství, jež se v podstatě kryjí s dějinami civilizace, na svém autorském začátku.

O divácké a sběratelské recepci této nové sochařské technologie ani nemluvě. Michal Gabriel se v ní bez obav pouští i do rozměrných sochařských realizací a ponouká nás tak ke společné víře v toto prostorové zobrazovací médium.

Výstavu jsme nazvali Červený koberec. Bezpochyby jedním z impulsů k tomuto názvu byl i jeden z nejsledovanějších rituálů Karlovarského filmového festivalu (a nejen jeho). Po Červeném koberci defilují hvězdy, které dodávají lesk festivalu a magicky přitahují obecenstvo. Červený koberec však vnímáme i v širším kontextu, neboť jedna z klíčových plastik Gabrielovy výstavy je návrh jezdeckého pomníku Karla IV. pro zdejší město, jež Karlovo jméno nese v názvu. A Karel IV. je už tedy V. I. P. jak se patří, a to dodnes, byť žil už ve 14. století

(napsal Martin Dostál)